

Správa o činnosti Učenej spoločnosti Slovenska za rok 2020

Aj počas roku 2020 vyvíjala UčSS činnosť zameranú na podporu vedy, výskumu a vzdelávania na Slovensku. Prepuknutie pandémie spôsobenej vírusom Covid-19 významne ovplyvnilo spoločenské povedomie o dôležitosti vedeckého poznania ako nevyhnutnej podmienky pre vytváranie účinnej obrany pred ohrozeniami a vytvorenie dôstojných životných podmienok jednotlivcov. Akademičky a akademici UčSS sa výrazne presadili vo verejných debatách o hľadanií východísk z aktuálnej krízy cestou vedeckej diskusie a poznávania a vyjadrovali sa aj k všeobecnejším problémom organizácie spoločenského a vedeckého života.

Štátne vyznamenania pre členov Učenej spoločnosti

V spoločnosti osobností, ocenených štátnymi vyznamenaniami pri príležitosti 27. výročia vzniku Slovenskej republiky, prevzali z rúk prezidentky Slovenskej republiky vyznamenania aj akademička Sivia Patoreková a akademik Peter Zajac.

Mediálne vystúpenia členov Učenej spoločnosti

Spravodajská televízia TA3 viackrát ocenila odbornú úroveň členov UčSS pozvaním do diskusných relácií. 7.3. akademik Fedor Čiampor a 19.3. akademička Silvia Pastoreková hovorili o vírusoch. 31.3. akademik Vladimír Baláž odpovedal na otázky ekonomických súvislostí začínajúcej pandémie a 27.4. diskutoval o programovom vyhlásení novej vlády. 27.4. bola hosťom relácie, venovanej stredovekým morovým epidémiám, akademička Eva Kowalská. Akademik Fedor Čiampor osvetľoval laickej verejnosti význam očkovania vo výstupoch na portáli Aktuality.sk.

Predseda UčSS akademik Peter Moczo venoval viacero mediálnych vystúpení otázkam vednej politiky. Bol iniciátorom výzvy „10 vedcov: desatoro pre lepšiu budúcnosť výskumu a vzdelávania na Slovensku“, ktorú uverejnili Aktuality.sk, DenníkN, SME a Pravda v apríli 2020 a TV Markíza reagovala na výzvu v 6-minútovej reportáži 15.8.2020.

Predseda UčSS tiež inicioval spoluprácu s portálom Aktuality.sk, čím sa vytvoril priestor pre pravidelné oslovenie verejnosti s príspevkami venovanými otázkam vedy, výskumu a vzdelávania. Bol autorom príspevkov „Prvých 100 dní ministra školstva“ (24.6.2020), „Plagiátori a akademická bieda“ (26.6.2020), „Aká bude veda a výskum na Slovensku po pandémii COVID19?“ (6.7.2020), „Konečne po rokoch šanca?“ (1.10.2020), „Pandémia na Slovensku: vedci sklamaní z politikov“ (19.11.2020). Akademik Fedor Čiampor prispel svojím názorom na úlohu vedy a výskumu v čase pandémie príspevkom „Veda v čase koronakrízy“ (23.11.). Akademik Jozef Masarik vyslovil jasný názor na problém plagiátorstva v rozhovore pre Denník N 24.7.

Rada UčSS prijala stanovisko k dokumentu „Moderné a úspešné Slovensko“ (zverejnil portál Aktuality.sk 12.10.) a prijala vyhlásenie na podporu pracovníkov kultúry a umenia v dobe pandémie (zverejnené na portáli Aktuality.sk 26.10.2020)

Štátny tajomník MŠVVaŠ Ľudovít Paulis a predseda UčSS boli 22.09.2020 pozvaní do relácie Téma dňa v televízii TA3, a 13.10.2020 boli hosťami relácie Večera s Havranom vo verejnoprávnej televízii RTVS.

Akademik Jozef Bátora bol dňa 20.10.2020 hosťom relácie Večera s Havranom na tému „Slovensko – raj archeológov“.

Aktivita v pracovných skupinách

Pracovná skupina UČSS v zložení akademici Fedor Gömöry, Ivan Chodák, Daniela Ježová, Eva Kowalská, Jozef Masarik, Silvia Pastoreková, Igor Podlubný a Peter Samuely pripravila dokument „Návrh postupu hodnotenia projektov všeobecnej výzvy APVV“. Rada UČSS návrh schválila a zaslala štátnemu tajomníkovi MŠVVaŠ, predsedovi Predsedníctva APVV a riaditeľovi APVV.

Akademici Jozef Masarik (za APVV), Peter Moczo (za UČSS) a Peter Samuely (za SAV) boli pozvaní štátnym tajomníkom MŠVVaŠ Ľudovítom Paulisom do pracovnej skupiny na rozpracovanie programového vyhlásenia vlády v oblasti vedy, výskumu a inovácií.

Členmi pracovnej skupiny pre prípravu hodnotenia výsledkov výskumu, ktorú zriadil štátny tajomník MŠVVaŠ Ľudovít Paulis, sú akademička Silvia Pastoreková, Ivo Petráš a Peter Moczo. Akademici Peter Samuely a Jozef Masarik zastupujú v pracovnej skupine SAV a APVV. V 12-člennej pracovnej skupine sú teda piati akademici UČSS.

Akademici UČSS sa zásadným spôsobom podieľali na treťom ročníku podujatia „Falling Walls Lab Slovakia“, ktorého finále sa uskutočnilo 1.10.2020. Predsedom organizačného výboru bol Peter Moczo, predsedom poroty Vladimír Bužek a členkou poroty Silvia Pastoreková.

Valné zhromaždenie Učenej spoločnosti SAV

V roku 2020 sa uskutočnilo jedno valné zhromaždenie UČSS, dňa 26. novembra 2020 dištančnou formou. Vzalo na vedomie informáciu predsedu o činnosti UČSS v roku 2020. Venovalo sa tiež možnosti systematickej spolupráce s portálom Aktuality.sk formou osobitnej rubriky na podporu vedy a výskumu. Príspevky od autorov – členov UČSS – by mali byť zacielené na podporu excelentnej vedy, ilustrovanie dôležitosti vedy, výskumu a vzdelávania pre rozumný rozvoj spoločnosti, a pritiahnutie záujmu mladých ľudí o vedu a výskum na Slovensku.

Činnosť Učenej spoločnosti Slovenska je dokumentovaná aktualitami a oficiálnymi dokumentmi spoločnosti na web stránke Učenej spoločnosti Slovenska www.learned.sk